

Давиденко Богдан Олегович

Науковий керівник – О.Г. Карандюк, старший викладач
кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки
Національний авіаційний університет

СТАНОВЛЕННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ РИЗИКИ

Анотація. В роботі досліджено впровадження та розвиток цифрової економіки в Україні, проаналізовані переваги даного впровадження та його ризику. Окреслено сутність термінів «цифрова економіка», визначено, що це економіка, що базується на цифрових комп'ютерних технологіях, що базується на виробництві, продажі та постачанні продуктів через комп'ютерні мережі.

Ключові слова. цифрова економіка; цифровізація; штучний інтелект; розвиток; ризику; захищеність інформації; робочі місця.

Цифрова економіка — це тип економіки, де ключовими факторами та засобами виробництва є цифрові дані (бінарні, інформаційні тощо) та мережеві транзакції, а також їх використання як ресурсу, що дає змогу істотно збільшити ефективність та продуктивність діяльності та цінність для отриманих продуктів та послуг. [1, с. 1]

Цифрова трансформація (цифровізація) — це перетворення наявних аналогових (іноді електронних) продуктів, процесів та бізнес-моделей організації, в основі якої лежить ефективне використання цифрових технологій.

Цифрові технології (згідно з аналітичними звітами Давоського економічного форуму): Інтернет речей, роботизація та кіберсистеми, штучний інтелект, великі дані, безпаперові технології, адитивні технології (3D-друк), хмарні та туманні обчислення, безпілотні та мобільні технології, біометричні технології, квантові технології, технології ідентифікації, блокчейн.

З 2020 року наша країна почала новий шлях у розвитку цифрової економіки - 2030е, незважаючи на те що над проектом працюють не так вже й давно, він вже приніс свої плоди - реорганізація робочих процесів, величезна кількість держ. організацій перейшли в онлайн формат. Майже в кожній сфері з'явилася можливість використання лише маючи смартфон-транспорт, медицина, супермаркети. Навіть банально, майже скрізь з'явилися онлайн черги, з приходом цифрових технологій не потрібно будувати ряди з черг, кожен отримує свій номер і певний час. Кожна сфера, кожен підприємець стемиться до того щоб автоматизувати свої робочі процесис допомогою цифрових технологій

«Цифровізація є важливою для економіки України, адже дозволить збільшити кількість нових робочих місць та досягти мінімум 4% додаткового зростання ВВП на рік. Відкриття нових сегментів та галузей прискорить розвиток промисловості та бізнесу. Для українців цифровізація означає повний доступ до цифрової інфраструктури та якісних державних і соціальних послуг»- висловився Михайло Федоров, міністр цифрової трансформації. [2, с. 1]

Але разом з плюсами які приносять цифровізація, приходять величезні проблеми, для одних цифрові технології - це безпека, а для інших вразливість і незахищеність. Адже деяким хакерам вдалося зламати блокчейн технології, найскладніші і безпечніші в своєму роді. Також ніхто не відміняв масові збої від людського, або природного фактору,

так як недавно впали сервера Instagram, Facebook та інших, люди втрачають на цьому величезні гроші лише через маленьку проблему яка виникла у серверному центрі. [3, с. 1]

Якщо ви підключитеся до мережі Wi-fi в незахищеному місці, зловмисники які контролюють цю мережу можуть отримати повну інформацію про вас, ваше ПІБ, місце проживання, рід діяльності. Зараз же по суті кожен додаток вимагає використання статичної геолокації і той хто отримує доступ до вашого телефону спокійно зможе відстежувати ваше переміщення.

Також цифровізація забирає робочі місця, якщо згадати наприклад торгіву мережу магазинів "Сільпо" раніше було 10-12 кас в залежності від розмірів магазину, зараз же їх скоротили до 6-8, і замінили на каси самообслуговування, по суті скоротивши від 4 до 6 осіб, при цьому найнявши одну людину для обслуговування цих кас. Так безсумнівно в інших сферах цифровізація відкриває величезні можливості і нові робочі місця, але при цьому відкриваючи в одній сфері, забирає в іншій.

Усі головні інфраструктури (енергетика, водопостачання, транспорт тощо) країни знаходяться під загрозою. Ми вільно використовуємо в повсякденному житті цифрову форму, а іноді навіть вільно використовувана інформація має всі характеристики зброї та стає засобом інформаційного протистояння в руках політичних структур, недобросовісних осіб, терористичних організацій і навіть держави. Вільний доступ та відсутність ефективного контролю є крихкими у багатьох відношеннях. Сучасна система захисту серверів від несанкціонованого доступу дозволяє видаляти інформацію, поширювати неправдиву інформацію, передавати та отримувати конфіденційні матеріали, блокувати канали або переспрямовувати їх вдома. Інформація є одним із найнеобхіднішим і найціннішим у сучасному світі. Тому вона має бути найбільш захищеним ресурсом, окрім розвитку цифрової економіки потрібно розвивати системи захисту інформації та конфіденційності даних. [4, с. 1]

Висновки. Цифровізація необхідна Україні, так як і її громадянам, але чим більше сфер стосується цифровізація, тим більше громадян стають уразливі перед хакерами і кібератаками, не варто забувати про навчання кібербезпеки людей які працюють в цих сферах. Однозначно цифровізація - це те до чого варто прагнути і виходити в топ лідируючих країн за інноваційними технологіями.

Використані джерела:

1. Україна 2030e — країна з розвинутою цифровою економікою. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html#6-2-1> (дата звернення: 06.10.2021).
2. Міністерство та комітет цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/mihajlo-fedorov-cifrovizaciya-ekonomiki-dozvolit-dosyagti-minimum-4-dodatkovogo-zrostannya-vvp-na-rik> (дата звернення: 06.10.2021).
3. Цифровізація як нова реальність України. URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/tsyfrovizatsiya-yak-nova-realnist-ukrayiny/> (дата звернення: 06.10.2021).